

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره: مبانی زبان شناسی و آواشناسی اکوستیک

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: شنوایی شناسی

عنوان درس: مبانی زبان شناسی و آواشناسی اکوستیک

کد درس: 16

نوع و تعداد واحد: 3 واحد نظری – عملی (3 واحد نظری)

نام مسئول درس: دکتر فرزانه فتاحی

مدرس/ مدرسان: دکتر فرزانه فتاحی

پیش نیاز/ هم زمان: 13 (سایکو اکوستیک)

رشته تحصیلی: شنوایی شناسی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: سوم

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار

محل کار: گروه شنوایی شناسی، دانشکده توانبخشی

تلفن تماس: 02177530636

نشانی پست الکترونیک: jfatahi@tums.ac.ir

توصیف کلی درس :

با توجه به اینکه شناخت بحثها و موضوع های توانبخشی شنوایی مستلزم آگاهی از اصول آواشناسی و زبان شناسی است، آشنایی دانشجویان شنوایی شناسی با مفاهیم یاد شده ضروری است. به علاوه ، موضوع های این درس به فهم مطالب دروس بعدی کمک می کند. محتوای آموزشی به صورت پادکست، PDF اسلاید و یا محتوای صوتی تصویری (mp4) و ... ارائه می شود. همزمان تکالیفی با مشخص شدن زمان تحویل دانشجویان مشخص می شود. در طول ترم به سوالات دانشجویان از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی پاسخ داده می شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می گیرد.

هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم اصلی علوم زبان شناسی و آواشناسی و شناخت کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در شنوایی شناسی

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

- تسلط نسبی بر مباحث آواشناسی و واج شناسی
- تسلط نسبی بر خط واج نگار فارسی
- آشنایی با تحلیل فورمت های آوایی فارسی افراد سالم و کودک و افراد دارای اختلال شنوایی
- آشنایی با کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمون های گفتاری

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

- پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- مروری بر تعاریف و مفاهیم مرتبط با زبان
- آشنایی با زبان شناسی و حوزه های آن
- تسلط نسبی بر آواشناسی و واج شناسی
- تسلط نسبی بر خط واج نگار فارسی
- آشنایی با ویژگی های زنجیری و زیرزنجیری گفتار
- آشنایی با واحدهای آوایی مرکب و فرایندهای آوایی
- آشنایی با بر نحوه دریافت ویژگی های زنجیری و زیر زنجیری گفتار توسط دستگاه شنوایی
- آشنایی با حوزه های معنی شناسی، صرف ، نحو و کاربردشناسی
- آشنایی با تحلیل فورمت های آوایی فارسی و مقایسه فورمت های تولید شده افراد سالم و دارای اختلال
- آشنایی با کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمون های گفتاری

- آشنایی با حوزه عصب شناسی زبان و رشد زبان و گفتار کودک
- آشنایی با بر دوزبانگی

اهداف عاطفی:

- دانشجو انگیزه لازم برای استفاده از خط واج نگار فارسی را پیدا کند.
- دانشجو انگیزه لازم برای تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی و مقایسه فورمت‌های تولید شده افراد سالم و زبان‌شناسی و آوا شناسی اکوستیک خود را پیدا کند.
- دانشجو انگیزه لازم برای تحلیل واج شناسی، معنی شناسی، صرف، نحو و کاربردشناسی افراد کم شنوا را پیدا کند.

اهداف روانی حرکتی:

- دانشجو بتواند از خط واج نگار فارسی به درستی استفاده کند
- دانشجو بتواند بدرستی تحلیل آواشناسی، واج شناسی، معنی شناسی، صرف، نحو و کاربردشناسی افراد هنجار و کم شنوا را پیدا کند.
- پروژه های فردی یا گروهی مرتبط با اهداف ذکر شده انجام دهد.

رویکرد آموزشی^۱:

☒ ترکیبی^۲

☐ حضوری

☐ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

☒ کلاس وارونه

☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

☒ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد حضوری

☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☒ بحث در گروههای کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی ، نمایش (demonstration)

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
1	آشنایی با مباحث درس - طبقه بندی موضوعات - نحوه ارائه کارهای کلاسی و نحوه ارزشیابی زبان: تعاریف و مفاهیم مرتبط	آموزش مجازی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر فرزانه فتاحی
2	زبان شناسی	آموزش مجازی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر فرزانه فتاحی
3	حوزه های زبان شناسی	آموزش مجازی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر فرزانه فتاحی
4	آواشناسی	آموزش مجازی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر فرزانه فتاحی
5	واج شناسی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی

6	آشنایی با خط واج نگار فارسی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
7	ویژگی های زنجیری و زبرزنجیری گفتار	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
8	نحوه دریافت ویژگی‌های زنجیری و زبر زنجیری گفتار توسط دستگاه شنوایی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۹	امتحان میان ترم واحدهای آوایی مرکب	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۱۰	فرایندهای آوایی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۱۱	آشنایی با حوزه ساخت واژه	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۱۲	آشنایی با حوزه نحو	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۱۳	آشنایی با حوزه معناشناسی و کاربرد شناسی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
۱۴	مفاهیم بین رشته ای زبان شناسی عصب شناسی و رشد زبان و گفتار کودک	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور وکامپیوتر	دکتر فرزانه فتاحی
15	تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی و	آموزش	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در	سامانه نوید	دکتر فرزانه فتاحی

	مقایسه افراد سالم و دارای اختلال	تلفیقی	بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر
16	کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمونهای گفتاری	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر
17	کنفرانس دانشجویان-جمع بندی	آموزش تلفیقی	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی،	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر

نقش و وظایف دانشجو:

در این درس، دانشجو باید تکستی که برای هر جلسه معرفی شده است را مطالعه و محتوای تولیدی استاد را مشاهده نموده، در بحث مشارکت فعال داشته باشد و تکالیف سیستم مجازی را انجام دهد.

روش ارزیابی دانشجو:

بخشی از نمره درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

- ارزشیابی تکوینی: امتحان میان ترم و ارزشیابی تکالیف سامانه نوید (یک سوم نمره)
- ارزشیابی تراکمی یا پایانی: آزمون کتبی تستی (دو سوم نمره)

منابع:

کتاب:

- 1- آریتا افراشی، 1398، ساخت زبان فارسی، ویراست 2، قم: چاپ گله‌ها
- 2- ترسک، لارنس (مترجم: اخلاقی، فریار)، 1381، مقدمات زبانشناسی، تهران: نشر نی
- 3- یول، جورج (مترجم: حیدری، نسرین)، 1377، بررسی زبان، تهران: انتشارات سمت
- 4- حق شناس، محمدعلی، 1356، آواشناسی، تهران: انتشارات آگاه
- 5- فرای، دی بی، (مترجم: جهانگیری، نادر)، 1369، فیزیک گفتار، مقدمه‌ای بر آواشناسی اکوستیک، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

6- Stephen c. levinson, 1991, Pragmatics, Cambridge University Press, New York